

LÜHIKROONIKA

1. aprilli Eesti Kirjandusmuuseumi seminaril kõneles Natalia Ermakov teemal „Pühad allikad kui pidev side esivanematega ja/või „unustatud“ kommetega”. Ersa allikad esindavad pidevat looduse kaudu suhtlemist esivanematega. Esitus toetus ersa külades välitöödel kogutud materjalidele ja tähelepanekutele.

3. aprillil korraldas Eesti Ornitoloogiaühing koostöös UTKK ning ERA-ga Tartu loodusmajas aasta linnule käole pühendatud kirjandus- ja folklooriõhtu „Käol ei ole käppi”. Esinesid folklorist Mall Hiimäe, luuletaja Veronika Kivisilla, kirjandusteadlane Elle-Mari Talivee ja ornitoloog Jaanus Elts.

4. aprillil toimus Eesti Kirjandusmuuseumis Akadeemilise Rahvaluule Seltsi pidulik kõnekoosolek „Tige diskursus ja nutikas narratiiv. Rahvajuttude sisulised ja žanrilised ulatuvused”. Sarja „Keelest meeleni” 13. üritus oli pühendatud EKM-i folkloristika osakonna vanemteaduri Mare Kalda 60. sünnipäevale. Esinesid Ülo Valk („Jutumaailma ja usundilise kogemuse suhetest eesti rahvajutus”), Jürgen Beyer („Koroonaviiruse SARS-CoV-2 väidetav Aafrika päritolu”), Kärri Toomeos-Orglaan („Käies Ahasveeruse jälgedes”) ja Johanna Ross („Naisfiloloogi kuvandist”).

5. aprillil Tartu Ülikoolis toimunud keeleteaduse doktorite konverentsil tutvustasid oma väitekirju viimase paari aasta jooksul kaitsnud doktorid. Esinesid Mari Aigro („Kohakäänded tegusõnade küljes: millal ja miks see juhtub?”), Triin Todesk („Kliitik *džyk* tegusõnade modifitseerijana komi keeles”), Tiina Paet („Võõrainese kinnistumine eesti keeles: keelekorralduslik ja leksikograafiline vaade”), Andra Kütt-

Leedis („5–8-aastaste eesti laste keeleline areng ja selle seos keelilise kasvukeskkonnaga”), Milda Kurpniece („Liivi jussiiv Kesk-Balti areaalis”) ja Andra Annuka-Loik („Naer ja naerev hää eesti suulises suhtluses”).

8. aprilli Eesti Kirjandusmuuseumi seminaril kõneles Raivo Kalle teemal „Kihnu looduskultuur ja kohalik teadmine: eripärad ja rakendamine”. Kui turist läheb Kihnu, näeb ta muuseumi, tuletorni, kirikut, sadamat, rahvarietes naisi. Esineja näitas, mis peitub selle fassaadi taga, ja tutvustas selliseid aspekte, mis on olnud seni laiema publiku eest peidus.

10.–12. aprillini toimus Tallinna Ülikoolis esimene Eesti humanitaarteaduste aastakonverents „Tulevikuhumanitaaria: kuidas humanitaarteadused kujundavad ühiskonda pöördeliste muutuste ajastul”. Konverentsi peakorraldaja oli TLÜ humanitaarteaduste instituut, kaas- korraldajad TÜ humanitaarteaduste ja kunstide valdkond, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Tallinna Tehnikaülikool, EKI, EKM, ERM ning UTKK. Kolmel päeval peeti kokku 231 ettekannet 33 paneelis, toimus viis ümarlauaarutelu. Plenaarettekannetega esinesid Tiit Hennoste (TÜ, „Kes tantsib ja kes lööb trummi? Eesti humanitaaria kolmes pöördes”), Liisi Keedus (TLÜ, „Kas ja kuidas on võimalik luua uut aega? Antropotseen ja teised uued ajalised mõtteloo vaatenurgast”) ja Tanel Tammet (TTÜ, „Tehisintellekt ja humanitaarteadused”). Aastakonverentsi lõpetas paneelarutelu, kus osalesid Krista Kodres (EKA), Raili Marling (TÜ), Marek Tamm (TLÜ), Jaan Undusk (UTKK), juhatas Joonas Helmerma.

12.–14. aprillil peeti TÜ Narva kolledžis XII Mikael Agricola päeva konverents.

Plenaarettetekandeid kõlas neli: Hannele Valkeeniemi (Soome Instituut) tutvustas soomlaste osa Narva ajaloo, Enn Ernits rääkis Eesti-Ingeri kohanimedest, Piret Norvik vene laenudest Vaivara murra-
kus, Heinike Heinsoo võrdles Lönnoti, Wiedemanni ja vadja keele sõnaraamatut XXI sajandil ilmunud sõnaraamatutega. Margit Langemets kirjeldas koostatava ÕS 2025 mitmest rolli. Ettekannetega esinesid Artur Viks, Elvira Küün, Loviisa Mänd, Ekaterina Suntcova, Nikolay Rakin ja Madis Arukask. Piiblitõlke töötoas vaeti Luuka evangeeliumi funktsionaalse tõlke küsimusi. Helle Metslang esitles uut „Eesti grammatikat” ja Madis Arukask tutvustas ajakirja Studia Vernacula.

15. aprillil Eesti Kirjandusmuuseumi seminaril esines Indrek Ojam. Ettekanne „Vaino Vahingu isikuarhiiv ja Vahingu loomingu uurimise hetkeseis” sündis tema senise töö põhjal EKLA-s Vahingu isikuarhiivi korrastamisel ja uurimisel.

16. aprillil Eesti Kirjanduse Seltsi korraldatud kirjanduslikul teisipäeval Tartus võeti vaatluse alla 2023. aasta eesti kirjanduselus. Esinesid Maria Esko (2023. aasta eesti proosa), Elisa-Johanna Liiv (algupärane luule), Anneli Saro (teatri-tekstide poeetika), Ave Taavet (kirjanduskriitika) ja Jaanika Palm (lastekirjandus).

18.–19. aprillil peeti Tallinnas 21. rakenduslingvistika kevadkonverents „Keelte mitmekesisus ja keelte varieerumine”. Kutsutud esinejad olid Václav Cvrček (Praha Karli ülikool, „Enhancing national corpus infrastructure with multi-dimensional model of register variation”), Benjamin Lyngfelt (Göteborgi ülikool, „Constructions, constructiCons and constructicography”), Liina Lindström (TÜ, „Varieerumine keeles – kas märk muutumisest või hoopis püsimisest”) ja

Ari Huhta (Jyväskylä ülikool, „Current trends in language assessment supporting learning and teaching: Combining the diagnostic and dynamic assessment frameworks”). Töö toimus kuues seksioonis: korpuslingvistika, mitmekeelsus, kõne ja hääldus, leksikograafia ja leksikoloogia, keeleõpe ja keeleomandamine, konstruktionid. Peale Eesti keeleteadlaste esinesid Rootsi, Soome, Ungari, Leedu, Horvaatia ja Saksamaa teadlased. Konverentsi korraldasid ERÜ ja EKI.

19. aprillil toimus Tartus Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu 115. ja Eesti Kultuuriloolise Arhiivi 95. sünnipäevale pühendatud ettekandepäev „Aegade aarded”. Ettekannetega esinesid Merike Kiipus („Arhiivraamatukogu kuldsed kuuekümnendad”), Kalju Tammaru („Keelatud raamatud ja raamatukoguhoidja”), Kristi Metste („Aegade aarded kultuuriloolises arhiivis”) ja Tiit Jaago („Arhiiv ja uurija”). Ulvar Käärt tutvustas ajakirja Horisont kultuuriloolise arhiivi erinumbrit.

19. aprillil korraldas Eesti Kirjanike Liidu tõlkijate seksioon Tallinnas aastakoosoleku. Ilona Martson tegi ülevaate tõlkijate seksiooni tegevusest. Paul-Eerik Rummo pidas ettekande „Ulyssese tõlge keelest keelde”.

22. aprillil peeti Tallinna Ülikoolis projekti „Eesti mitmekeelse keeleteskonnandmestik” kokkuvõtteseminar. Esinesid Reili Argus, Andra Kütt-Leedis, Anna Verschik („Ukraina-eesti kakskeelsust MAIN-testi põhjal”), Olga Gerassimenko („Mitmekeelsete korpuste kogumine ja töötlemine”), Helin Kask („Mitmekeelsest keelekasutusest taskuhäälingutes”), Piret Baird („Koodivahetusest eesti-inglise varajases kakskeelsuses spontaanse kõne salvestuste põhjal”), Geidi Kilp („Mitme-

keelsed Discordi vestlused ellujäämis-mängude taustal”) ning Kapitolina Fedorova ja Natalia Tšaikina („LinguaSnapp ja mitmekeelne Tallinn”).

23.–24. aprillil toimus Eesti Kirjandusmuuseumis noorte kultuuriuurijate konverents „Noorte hääled”. Plenaarettekande „Urban mythologies of Bhutan” pidas prof Shawn Rowland. Esimese päeva ingliskeelsed ettekanded toimusid kolmes sektsioonis: „Ruum, heli ja keskond”, „Elav teadmine” ning „Esivanemad ja kokkukuuluvus”. Teisel päeval peeti eestikeelsed ettekanded sektsioonides „Elulood kui allikad” (teemadest kajastati perevägivalda naiste elulugudes, Eesti naissportlaste enesemääratlust aastatel 1945–1960, Annelinnas sündinute lapsepõlvemälestusi), „Traditsioonilise kultuuri tõlgendused” (jahijuttude eripära, Vana-Võromaa tantsupärimum ERA-s, Sangaste regilaulud) ja „Tänapäeva kultuurilised hoiakud” (gümnasistide suhtumine humanitaariasse, rahvaröivaste kandmine, klatš noorte Eesti naiste elus).

24. aprillil peeti Tallinnas Fenno-Ugria hõimuklubi õhtu. Taisto Kalevi Raudalainen rääkis Eesti-Ingeri kujunemisest ja saatusest aastail 1919–1944.

25. aprillil Tallinnas toimunud Emakeele Seltsi kõnekoosolekul tutvustati uut „Eesti grammatikat”. Esinesid Jelena Kallas ja Liisi Piits („Grammatika uurimisest EKI-s: teooriast praktikani”) ning Helle Metslang ja Tiit Hennoste („Tuhat lehekülge eesti grammatikat”).

25. aprillil peeti Eesti Kirjandusmuuseumis Akadeemilise Rahvaluule Seltsi üldkoosolek. Ettekandega esines Polina Holitsyna („Authenticity in subcultural studies: An example of metal-lore in extreme metal subcultures”).

25.–26. aprillil korraldati Tallinna Tehnikaülikoolis 36. foneetikasümposium „Foneetika päevad”. Osalejad olid Soomest ja Eestist (TTÜ, TÜ ja EKI teadlased). Eestlastest esinesid Pärtel Lippus, Eva Liina Asu, Maarja-Liisa Pilvik, Liina Lindström, Heete Sahkai, Katrin Leppik, Pire Teras, Tanel Alumäe, Liis Themas jt.

25.–26. aprillini toimus Riias Läti Ülikoolis Baltimaade digihumanitaaria forum. Konverentsi märksõnadeks olid keeletehnoloogia, e-õpe, keelekorpused, avaandmed, digikogud. Eestit esindasid EKM-i, TLÜ ja TTÜ teadlased, aruteludel osalesid Mari Sarv ja Kadri Vider.

26. aprillil valis Eesti Kirjanike Liidu üldkogu liidu uueks esimeheks Maarja Kangro. Koos volitustega osales üldkogul 242 kirjanike liidu liiget, Kangro sai 95 häält.

29. aprilli Eesti Kirjandusmuuseumi seminar oli hiina keelest ja kultuurist. TÜ eesti keele ja soome-ugri keelte magistrant Zhenyu Wang kõneles teemal „Mis on hiina keel ning kuidas geograafilised ja kultuurilised erinevused iseloomustavad keeli?”

30. aprillil peeti Liivi muuseumis konverents „Juhan Liiv eesti kultuuri keskmes ja maailmakirjanduse lävel”. Luuletaja 160. sünniaastapäevale pühendatud konverentsil esinesid Jüri Talvet („Juhan Liivi luule tõlkimisest”), Rahel Ariel Kaur („Maailm on õrnalt koos”), Ene-Reet Soovik („Kodumaa loodus ja väljamaa võrdlus: Juhan Liivi luule ökokriitilisest vaatevinklist”), Mart Velsker („Juhan Liivi luule tumedus ja heledus”), Joonas Hellerma („Ja anna meile andeks meie varjud”), Liina Lukas („Juhan Liiv Goethe ja Heine mõjuväljas”) ja Tanar Kirs („Juhan Liivi luule vastus õhtumaa mõtlemise väljakutsele”).